

LINDA VAN 'T LAND woont sinds het voorjaar van 2020 samen met haar man en hond in het buitengebied van Epe, tussen de Veluwe en de IJssel in. Ze is freelance tekstschrijver en gebruikt de rust en ruimte van het platteland om ondernemende mensen te helpen hun verhalen te vertellen. Meer verhalen lezen van Linda? Kijk op Instagram @vantland2020

KLIMAAT

De ober op het terras van een restaurant aan een dijk net buiten Deventer moest het afgelopen zomer vrijwel aan iedere tafel opnieuw vertellen. Jazeker, zo hoog stond de IJssel wel vaker. Maar nee, nog nooit hadden ze dit in de zomer meegemaakt. Dat het water ieder vroeg voorjaar tot ver in de uiterwaarden loopt en soms zelfs hun kelders binnenstroomt, dat was heel gebruikelijk. Maar midden in de zomer zulk hoog water: nee, in geen tientallen jaren was dat voorgekomen.

Ik keek uit over al die weilanden vol water en dacht aan de overstromingen van die zomer. Duitsland, België, Limburg... Klimaatverandering kwam ineens wel heel dichtbij. Het vele water was nog niet opgedroogd of er braken op diverse plekken in Europa verwoestende bosbranden uit. En we hadden de coronapandemie nog niet onder controle of er verscheen een vernietigend klimaatrapport van IPCC, het klimaatpanel van de Verenigde Naties. Nooit eerder toonde zoveel wetenschappelijk bewijs aan dat de extreme weersomstandigheden waarmee we worden geconfronteerd een direct gevolg zijn van de klimaatopwarming. Het klimaat verandert momenteel ongekend snel en wij, als mens, zijn zelf de oorzaak van intensere hittegolven, grotere droogte, steeds vaker hevige regenval, meer tropische cyclonen en steeds minder ijs op de noordpool.

Ik probeer vaker stil te staan bij de vraag of ik elke nieuwe aankoop werkelijk nodig heb.

Op social media zie ik onder dergelijke nieuwsberichten felle discussies ontstaan. Er wordt woedend gewezen naar multinationals of naar de politiek als het gaat om het rigoureuze aanpakken van deze schrijnende klimaatproblemen. En natuurlijk moeten grote vervuilers zeer dringend hun uitstoot verminderen en regeringen hun klimaatdoelen op orde brengen. Maar ik realiseer mij meer dan ooit: de noodklok luidt voor ons allemaal. En wij kunnen allemaal op onze eigen vierkante meters een verschil maken.

Dus eten we thuis nog maar zeer beperkt vlees en proberen voedselverspilling te voorkomen. We koesteren onze groene omgeving en vervingen een oprit vol stoeptegels door boerengrind, zodat er zoveel mogelijk water wordt doorgelaten. Ik worstel met mijn groeiende vliedschaamte. Wist je dat je met één retourticket Thailand meer dan vijf jaar vegetarisch eten teniet doet en dat met een retourtje Barcelona de winst van 5,5 jaar milieuvriendelijke LED-verlichting in je hele huis weer teniet is gedaan? Ook probeer ik vaker stil te staan bij de vraag of ik elke nieuwe aankoop werkelijk nodig heb. Milieu Centraal berekende dit: wanneer iedere Nederlander drie kledingstukken per jaar minder koopt, besparen we net zoveel CO₂ als wanneer 2,1 miljoen mensen een jaar lang vegetarisch zouden eten.

Eenmaal terug van het restaurant in de uiterwaarden van de IJssel zaten we nog lang in ons weiland naar de sterren te kijken. Onder de indruk van de natuur, die via bosbranden, overstromingen, klimaatverandering en een pandemie zo overduidelijk laat merken zóveel sterker te zijn dan wij mensen. Maar die onze hulp nu ook zo verschrikkelijk hard nodig heeft. De opwarming van de aarde zal doorgaan totdat de uitstoot van broeikasgassen stopt. Bewustwording is ons belangrijkste wapen in deze strijd. Want ook hier geldt: zelfs met kleine stapjes gaan we wel degelijk vooruit. Dus begin gewoon te lopen. Voordat je het weet, hebben we de eerste stap richting een (nog) mooiere wereld gezet.